

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
25. 11. 2014 do
27. 11. 2014

Število objav: 10
Tiskani mediji: 8
Splet: 1
Radijske postaje: 1
Televizijske postaje: 0
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Klovnbufo
Rastoča knjiga
Živa, festival plesne ustvarjalnosti
mladih

Seznam objav v zbirki:

		Naslov	Dvojni kulturni šok v Kulturnem domu Groblje	
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Domzalec.si; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 25. 11. 2014		
Stran v zbirki 4	Avtor	Ulčar Miha		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov	V soboto srečanje pevskih zborov	
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Primorski dnevnik; 11000	Stran: 4	Površina: 64 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 26. 11. 2014		
Stran v zbirki 6	Avtor	O. K.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov	Dnevi v znamenju Davorina Jenka	
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Radio Slovenija 3; 7000	17:15	Trajanje: 3 min
	Rubrika / Datum	Glasbeni utrip, 26. 11. 2014		
Stran v zbirki 7	Avtor	Rovšek Brigita		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov	Iz Topliškega vodnjaka	
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42000	Stran: 5	Površina: 48 cm ²
	Rubrika / Datum	Iz naših občin, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 8	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Rastoča knjiga		

		Naslov	S knjigo v družbo najboljših	
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42000	Stran: 5	Površina: 152 cm ²
	Rubrika / Datum	Iz naših občin, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 9	Avtor	R.N.		
	Teme	Rastoča knjiga		

		Naslov	Uspešni šentrupertski literati	
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42000	Stran: 7	Površina: 86 cm ²
	Rubrika / Datum	Iz naših občin, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 10	Avtor	J.A.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov	Ko rani, opravi svoje poslanstvo	
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Dolenjski list; 42000	Stran: 11	Površina: 183 cm ²
	Rubrika / Datum	Iz naših občin, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 11	Avtor	Luzar M.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Živa je plesala tri dni		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Slovenske novice; 336000	Stran: 12	Površina: 501 cm ²
	Rubrika / Datum	Življenje v objektivu, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 12	Avtor	Kociper Alenka		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Živa, festival plesne ustvarjalnosti mladih		

	Naslov	Klovni bežijo iz cirkusa		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Večer; 108000	Stran: 10	Površina: 970 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 14	Avtor	Forstnerič Hajnšek Melita		
	Teme	Klovnbufo		

	Naslov	Pesniški olimpijci v Bukovju		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Večer; 108000	Stran: 21	Površina: 181 cm ²
	Rubrika / Datum	Koroška, 27. 11. 2014		
Stran v zbirki 17	Avtor	P.L.T.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 2

Prireditve | 25. nov 2014

Dvojni kulturni šok v Kulturnem domu Groblje

V Kulturnem domu Groblje, sta se v petek, 21. novembra 2014, pod pokroviteljstvom **Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS**, območne izpostave Domžale, na tamkajšnjem odru odvili dve predstavi, ki sta jo več kot odlično odigrala domača igralca **Žiga Čamernik** in **Luka Vasle**.

Že sam naslov »Dvojni kulturni šok« več kot zgovorno pove, da sta igralca izbrala dve tematiki, ki jima ljudje v zadnjem času posvečamo skoraj največ pozornosti oziroma kar preveč. Vse skupaj pa je bilo odigrano na ironičen in humoren način, ki je obiskovalcem dal pošteno misliti.

Najprej je na oder stopil Gospod predsednik. Vlogo je v stand up komediji odigral **Žiga Čamernik**, ki je s svojim nastopom več jasno pokazal, kako so politiki več kot preveč zagledani vase, nenadomestljivi in kako gledajo na nas volivce – »ovce«. Obljublja nam tisto, kar sami hočemo. Več nam ne rabijo ...

V drugem delu je sledila monotragikomedija Pijana smrt ali vinogradnik Tomaž je zamočil, v izvedbi **Luke Vasleta**. Že ime pove, da je bilo v tej monotragikomediji govora o smrti. Vsakodnevno v številnih medijih prebiramo o smrti, boleznih, vzrokih, napovedih ... Dejansko beremo več o smrti, kot o življenju. Zgodba govori o vinogradniku Tomažu, ki je v svoj sod zaprl smrt, ki ga je prosila za poliček vina. Ker je bila smrt zaprta, ni mogla več opravljati svojega poslanstva. Ljudje, ki so bili pripravljeni na zadnjo pot, se naenkrat niso več morali posloviti. En dan Tomaž le spusti smrt na prostost, ki pa je bila pijana in je svoje delo začela opravljati vsepovprek. Tako je ostalo vse do današnjih dni ... Poseben čar te predstave je bil tudi v tem, da je Luka zgodbo povedal v rimah, ki je še dodatno popestrila zgodbo.

Avtor: Miha Ulčar; Foto: Miha Ulčar

Fotogalerija

Gospod predsednik - Žiga Čamernik.

Gospod predsednik - Žiga Čamernik.

Reach: 0

Country: Slovenija

Kazalo

1 / 2

Gospod predsednik - Žiga Čamernik.

Gospod predsednik - Žiga Čamernik.

Pijana smrt ali vinogradnik Tomaž je zamočil - Luka Vasle.

Pijana smrt ali vinogradnik Tomaž je zamočil - Luka Vasle.

Pijana smrt ali vinogradnik Tomaž je zamočil - Luka Vasle.

Pijana smrt ali vinogradnik Tomaž je zamočil - Luka Vasle.

Napovedovalec Aleš Sazonov.

Naročnik: JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
Objave so namenjene interni uporabi v sklopu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravice ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!
Kljiping d.o.o.

SEŽANA V soboto srečanje pevskih zborov

SEŽANA - Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Sežana prireja v soboto, 29. novembra, ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani Območno srečanje odraslih pevskih zborov. Predstavili se bodo: mešani pevski zbori Senožeče, Divača, Sežana, Gorjansko, Cominum, Repentabor in moška pevska zborra Tabor Lokev in Slavnik. Letos se bo prvič pridružila tudi Kraška klapa Sežana. Fantje in dekleta, ki negujejo slovensko domačo in umetno pesem, bodo v svoj repertoar uvrstili tudi tuje pesmi različnih skladateljev. Kako bodo prepričljivi in uglašeni, jim bo povedal strokovni spremljevalec srečanja Gregor Klančič, ki je svoje strokovno znanje pridobil na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Vstopnina: 3 EUR. (OK)

Dnevi v znamenju Davorina Jenka

RADIO SLOVENIJA 3, 26. 11. 2014, GLASBENI UTRIP, 17:15

VODITELJICA: Prva dva dneva v tednu sta bila v znamenju Davorina Jenka. Natančneje – stote obletnice njegove smrti. Na ponedeljkov podvečer so v Arhivu RS odprli razstavo o skladateljevem življenju in delu, avtorjev Jelice Reljić, dr. Gregorja Jenuša in dr. Franca Križnarja. Zvečer pa so z Davorijami Davorina Jenka v Viteški dvorani v Križankah nastopili člani Komornega glasbenega društva iz Novega sada. Jenkovima opusu in času je bil namenjen tudi včerajšnji simpozij v Arhivu RS, na katerem so razpravljali slovenski in srbski predavatelji. Novim dognanjem o Jenkovem ustvarjanju se bomo posvetili v enem izmed prihodnjih zborovskih Panoptikumov. Ponedeljkov koncert gostov iz Novega sada so priredili Glasbena matica Ljubljana, Festival Ljubljana in **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti**. Poslušala ga je glasbena urednica Brigita Rovšek.

BRIGITA ROVŠEK (novinarka): Davorije so domoljubne pesmi, nastale v prvi polovici 19. stoletja, v času buditve narodne zavesti, poimenoval pa so jih po Davorju, slovanskem bogu vojne. Isto ime ima tudi skladatelj Jenko. Letos se spominjamo stote obletnice njegove smrti. Na koncertnem večeru v Križankah so zveneale njegove uglasbitve predvsem srbskih besedil, saj je kot učitelj in skladatelj postavil temelje srbski zborovski glasbi in uglasbil številna besedila za gledališče. Tudi prvo srbsko opereto, z naslovom Čarovnica. V Sloveniji je znan predvsem kot skladatelj Vilharjeve Lipe in nekdanj slovenske himne Naprej zastava slave, ki je postala himna Slovenske vojske. Podpisal pa se je tudi pod srbsko himno Bože pravde. Na ponedeljkovem koncertnem večeru so nastopili pevci, člani Komornega glasbenega društva iz Novega sada, ob klavirski spremljavi Sladjane Ačimović in v programu Miodraga Milanovića. Izmed izvajalcev sta po kakovosti prednjačila sopranistka Pamela Kiš in tenorist Goran Stergar. O preostalih članih moškega kvarteta pa bi lahko bolj ali manj govorili le v povezavi z jakostjo glasov. Jenkove Davorije in arije ter ansambli iz gledaliških iger niso zahtevni ne za izvajalce, ne za poslušalce, ne vsebinsko in ne oblikovno. So nekje med kitično in prekomponirano pesemsko obliko, ki tudi pred pianista ne postavlja zahtevnih nalog. Nenazadnje skladatelj ni premogel formalne glasbene izobrazbe. Pogosto pa se njegova dela ne le spogledujejo, temveč celo stapljajo s srbsko ljudsko glasbo. Povsem drug pomen pa ima seveda njegovo glasbeno ustvarjanje za narodno zavest Slovencev in Srbov.

IZ TOPLIŠKEGA VODNJAKA

ODSLI – Prirediteljem druge obletnice **rastoče knjige** v Dolenjskih Toplicah je moralo kar igrati srce ob pogledu na polno dvorano kulturno-kongresnega centra. Glavni namen projekta, ki se je v topliški dolini lepo prijel, saj ima tudi podružnične postavitve, je povezovanje generacij, in tudi tokrat je povezal starejše in mlajše. Zadnji so pripravili prijeten program in tako v tretje leto na svoj način pospremili **Rastočo knjigo**. Nato pa se je stanje v dvorani spremenilo, približno polovico občinstva so predstavljali starši malih nadobudnežev na odru, ki so po njihovem nastopu drug za drugim zapuščali svoje sedeže, in to ravno med nagovorom osrednjega govornika predsednika državnega sveta Mitje Bervarja. Verjetno bi lahko zdržali še tistih nekaj minut do konca, a kaj, ko so morali prevzeti nastopajoče otroke. Morda bi bilo primernejše, če bi zasnovali program malo drugače.

Idejni oče projekta **Rastoča knjiga** Janez Gabrijelčič, ravnateljica OS Dolenjske Toplice Maja Bobnar, predsednik državnega sveta Mitja Bervar in župan Dolenjskih Toplic Jože Muhič ob spomeniku **Rastoče knjige** Topliške doline. (Foto: R. N.)

S knjigo v družbo najboljših

Druga obletnica **Rastoče knjige** Topliške doline – Glavni namen povezovanje generacij

DOLENJSKE TOPLICE - Občina Dolenjske Toplice je pred dvema letoma na dan slovenskih knjižnic stopila na pot **Rastoče knjige** in se tako pridružila vseslovenskemu projektu predstavitve narodove odličnosti in mojstrstva. Ob obletnici topliške **Rastoče knjige** je predsednik državnega sveta Mitja Bervar poudaril, da je to eden tistih projektov, ki med nami širi pozitivne vrednote in nam kaže pot v družbo najboljših.

Začetki so bili po besedah župana Jožeta Muhiča povezani s knjigami, saj so, v bodoče pa še nameravajo, vsa dela, ki so jih napisali občani, uvrstili v vitrino avle kulturno kongresnega centra. Posebnost topliške **Rastoče knjige** so njene podružnične postavitve, s katerimi želijo knjigo še bolj približati občanom.

Rastoča knjiga ima večpomensko sporočilo in eden glavnih namenov je povezati vse generacije, zato je v projekt že od začetka vključena tudi osnovna šola. Letošnja rdeča nit je abeceda mojstrstva in odličnosti. »Na to temo ustvarjamo vsi, tako zaposleni kot tudi učenci in varovanci vrtca. Iščemo pomembne besede na posamezno črko in oblikujemo miselne vzorce,« je razložila šolska knjižničarka in učiteljica slovenščine Marija Andrejčič, ki je bila tudi ena izmed glavnih pobudnic projekta v Dolenjskih Toplicah.

Slovesnosti se je udeležil tudi idejni oče **Rastoče knjige** Janez Gabrijelčič, ki je ponosen, da je projekt v Dolenjskih Toplicah zaživel in se razvija naprej.

R. N.

USPESNI SENTRUPERTSKI LITERATI - Učenci OS dr. Pavla Lunačka iz Šentruperta v zadnjih letih zelo uspešno sodelujejo na različnih literarnih natečajih: na Roševih dnevih so se uvrstili med najboljše tri, na Rimarjih med najboljših šest, na natečaju Z domišljijo na potep med 30 najboljših, na natečaju Pavčkove vitice so bili med finalisti, na literarnem natečaju Moja rodna domovina pa so osvojili prvo mesto, je sporočila Petra Zorn iz JSKD Trebnje. Literarno dejavnost na šoli razvija in spodbuja profesorica Janja Jerovšek. Sicer je prejšnjo soboto na tej šoli potekala delavnica kreativnega pisanja, ki sta jo organizirala OŠ in JSKD OI Trebnje in jo je za učence brezplačno omogočila tukajšnja občina. Vodila jo je mag. Ana Porenta, na njej pa je bilo ducat učencev. (J. A., foto: Petra Zorn)

FOTOGRAFIJA

Ko rani, opravi svoje poslanstvo

Na 13. brežiški razstavi Fotografska razmišljanja 68 fotografij 12 avtorjev Vlado Bucalo, Amir Tokić in Toni Vučajnk zmagovalci v skupinah

BREZICE – Fotografija je na brežiškem območju ena bolj razširjenih ljubiteljskih dejavnosti. Pri tem je značilno, da se tukajšnji fotografi posvečajo številnim vrstam motivov, od naravoslovnih in »uličnih« do portretov ter da nekateri zelo uspešno ustvarjajo računalniške fotografije.

Vpogled v tovrstno lokalno ustvarjalnost zagotavljajo dokaj pogoste razstave in eno takih je pripravila brežiška območna izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti pod naslovom Fotografska razmišljanja pred časom v avli Doma kulture Brežice. Na letošnje že 13. območno razstavo s tem naslovom sta svetovno znani fotograf Arne Hodalič in profesorica likovne umetnosti Tanja Plevnik iz OŠ Maksa Pleteršnika Pišece izmed prispelih kar 132 fotografij 12 avtorjev uvrstila 68 slik. »Izredno sem presenečen nad splošno kvaliteto prispelih fotografij,« je dejal Hodalič. Kot je poudaril,

kakovost fotografij izstopa toliko bolj, ker je razpis, ki ga zaključijo z razstavo Fotografska razmišljanja, vendarle zastavljen bolj lokalno. »Slovenci smo tudi narod fotografov. Glede na število prebivalcev lahko pokažemo veliko tega. Veliko veliko uspehov zanjemo predvsem na fotoreporterskem področju,« je menil Hodalič. »Kot je dejal, je fotografija sodoben medij, čeprav je že star. »Vedno bolj komuniciramo s podobo in manj z besedo,« je ugotavljal in dodal, da smo glede na razširjenost in kakovost fotografije pri nas tudi Slovenci na dobri poti v omenjeno prihodnost.

Podobo, torej tudi fotografijo, je sicer težko pojasnjevati, kot je na otvoritvi rekla Tanja Plevnik. Fotografija nagovarja človeka in pri fotografiji je zato pomemben tudi gledalec, ki jo doživi. Pri ustvarjanju fotografije pa je pomembno, kot se ji zdi, »da delamo z nekim notranjim motivom« in da je torej pomembna fotografova zavzetost. Fotografija nas

prevzame tedaj, ko je na njej nekaj, »kar rani«, je poudarila Plevnikova, ki je tako kot Hodalič odkrila na omenjeni brežiški razstavi kar nekaj fotografij s takim močnim umetniškim učinkom.

Na razstavi Fotografska razmišljanja avtorji lahko nastopajo s tremi različnimi vrstami motivov. V tako različnih posameznih skupinah fotografij so zmagali Vlado Bucalo, Amir Tokić in Toni Vučajnk. Brežiška izpostava sklada za kulturne dejavnosti je razdelila med avtorje na razstavi tudi 14 pohval.

Fotografska razmišljanja so postala že prepoznaven brežiški dogodek. Niz razstav sta začela vodja brežiške izpostave sklada za kulturne dejavnosti Simona Rožman Strnad in znani brežiški fotograf Teo Hrvoje Oršanič, ko sta pred 13 leti v organizirano dogajanje pod naslovom Fotografska razmišljanja uspela pritegniti prve fotografske navdušence, ki so se jim pozneje tu pridružili še novi.

M. Luzar

Živa je plesala tri dni

Center kulture Španski borci v Ljubljani so zavzeli mladi ustvarjalci sodobnega plesa. S plesom se ukvarjajo ljubiteljsko, a kljub temu dosegajo zavidljivo ustvarjalno raven.

FESTIVAL PLESNE ustvarjalnosti mladih Živa je vsakoletna prireditev, ki v organizaciji **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD)** poteka že od davnega leta 1975, kar kaže, da ima ljubiteljski sodobni ples v Sloveniji bogato tradicijo. Ime je festival dobil po leta 2011 umrli plesalki, koreografinji in plesni pedagoginji **Živi Kraigher**, ki velja za eno od pionirk sodobnega plesa pri nas.

Na tridnevem festivalu, ki predstavlja presek aktualne plesne ustvarjalnosti pri nas, je letos plesalo okoli štirideset skupin iz vse Slovenije, ki se jim je pridružilo nekaj gostov iz tujine. Da je ljubiteljski sodobni ples pri nas res izjemno priljubljen, kaže dejstvo, da so si nastop na Živi prislužile skupine, ki so šle skozi dva izbora. Najboljši s 30 območnih srečanj se predstavijo na šestih regijskih srečanjih, od

koder izbrane pelje pot na oder Španskih borcev.

Ples ne pozna omejitev

Sicer pa smo v treh dneh videli pravo bogastvo plesnih miniaturnih in nekaj samostojnih predstav, od enostavnih, otroško preprostih do vsebinsko in izvedbeno zahtevnejših, ki si zaslužijo vso pozornost (plesne) javnosti. Nekatere predstave so nastale pod vodstvom izkušenih koreografov, nekateri mladi pa so se spopadli z izzivom avtorskega soloplesa.

Čprav se bo iz množice sodelujočih bržkone izluščila le peščica, ki se bo pozneje v življenju s plesom resno ukvarjala, so mladi po večini prikazali dobro izurjenost in veliko ustvarjalnosti, zlasti pa neizmerno igrivost in veselje do plesa, kar je navsezadnje tisto, kar največ šteje.

In čeprav se za ples, zlasti sodobni, po večini odločajo dekleta, smo med nastopajočimi na veliko veselje opazili nekaj fantov, celo solistov, ki so v predstave vnesli dobrodošlo moško energijo, ki jo v plesni umetnosti pogosto pogrešamo. Ustvarjalno priložnost so dobile tudi osebe s posebnimi potrebami, ki so nastopile v eni skupinski in eni solo predstavi in tako dokazale, da je ples umetnost, v kateri se lahko izražamo prav vsi, ne glede na morebitne telesne ali druge omejitve.

Tihi opazovalci odra izza fotoobjektiva

Organizator je festival popestril z dvema ustvarjalnima delavnicama v spremljevalnem programu. **Sunčan Stone** je fotografe uvajal v skrivnosti plesno-odrske fotografije, rezultat tridnevnega nadvse zanimivega in ustvarjalnega dela pa je bila projekcija iz-

branih fotografij na zaključni prireditvi. Nekateri udeleženci, nevarjeni večurnega držanja fotoaparata, so priznali, da so jih po treh dneh že pošteno bolele roke, od čepenja pod odrom pa tudi noge. Čprav je vse skupaj malo v primerjavi z naporom plesalcev na odru.

Z vseh vetrov nabrani člani gostujoče skupine NovaTanz, ki ima sedež v Kölnu, so izvedli delavnico za plesalce, sicer pa so pred ljubljanskim občinstvom nastopili s predstavama Heart Beat in Check ... in. S slednjo, ki je nadgrajena z elementi gledališča, je skupina dodobra nasmejala občinstvo in tako v vedrem vzdušju zaključila Živo, ki bo prihodnje leto praznovala 40-letnico delovanja.

ALENKA KOCIPER

Gostje iz Kölna so zadnji večer s plesno-gledališko predstavo nasmejali občinstvo.

Page: 12

Reach: 336000

Country: SLOVENIA

Size: 501 cm2

Kazalo

2 / 2

Klovni bežijo iz cirkusa

Nataša in Ravil Sultanov, režiserja, klovna, igralca, pred nocojšnjo premiero v Lutkovnem gledališču Maribor Psiček iz megle avtorja Boruta Gombača

MELITA FORSTNERIČ HAJNSEK

Po generalki nove predstave Psiček iz megle smo sedli k pogovoru v dvorani Lutkovnega gledališča Maribor. Ravil Sultanov je režiser, njegova asistentka pa Nataša Sultanova. Pred dvaindvajsetimi leti sta prišla s klovnovsko-gledališko diplomo iz Moskve po naključju v Slovenijo. In ostala. On je z Urala, ona s Črnega morja.

Menda je bil slovenski carinik na vlaku zaslužen, da sta ostala tukaj?

Nataša: "Teh zgodb je kar nekaj. Začelo se je v moji srednji šoli, ko sem pri geografiji risala Jugoslavijo in me je tako zanimalo, kakšna država je to. Nihče mi ni znal povedati, kak jezik govori jo tam. Potem so se zgodila še druga naključja."

Ob razpadu Sovjetske zveze sta diplomirala na državni akademiji za cirkuško in gledališko umetnost v Moskvi.

Nataša: "Spoznala sva se na akademiji. Mene je zanimalo vse, trapez, hoja po vrvi. Pred tem sem se v gimnaziji ukvarjala z gledališčem, v otroštvu sem bila tudi gimnastičarka in baletka. Pri osemnajstih so me hoteli v šoli Bolšoj teatra. Da prima ne bom, v zboru pa bom lahko, so mi rekli. A tega nisem hotela. Na akademiji smo bili zelo povezani z gledališkimi šolami."

Kakšen pa je bil študijski program?

Nataša: "Veliko je bilo fizičnega, to je osnova, a tudi teorije. Igre, vokala, glasbe, besede, plesa, pantomime je bilo veliko. Od jutra do večera smo bili vpreženi. Poskušali so nam prenesti celostno podobo ne le cirkusa, tudi teatra."

Za naše pojme je nepojmljiv študij za klovna. Pri nas je cirkus nekaj tujega, česar ne poznamo dovolj, a prav tukaj sta se odločila ostati?

Nataša: "Zanimivo, Slovenija je v središču Evrope in cirkuških poti, velikih cirkuških sil, Italije, Avstrije. Čudno, da se tukaj ni prijel. Ampak zdaj zanimanje raste, cirkus je kot gledališče živa stvar. Pred dvajsetimi leti je bilo težje, ko sva začnjala v Slovenskem mladinskem gledališču. Sprva sva delala povsod, tudi na dvorišču Kuda France Prešeren."

Ravil, vi ste vse - od klovna, akrobata, igralca, režiserja, kaskaderja, protetika ...? Za vse to so vas na akademiji usposobili?

Ravil: "S cirkusom in klovnovstvom sem se začel ukvarjati pri dvanajstih letih. Starša sta bila tudi v narodnem cirkusu. Vsak kulturni dom je imel pri nas cirkus. Enkrat na dve leti smo morali nastopati na državnih festivalih in komisija je odločila, ali je nekaj krožek ali narodni teater. Začel sem pri zelo zanimivem mentorju, čez eno leto pa sem že bil v narodnem gledališču. Delali smo otroške dramske predstave. V moje mesto je zablodil en klov, se oženil in tudi mene okužil s svojo umetnostjo. Tedaj sem se odločil, čeprav sem hotel biti klov, že pri šestih letih."

Zakaj pa sta zapustila Moskvo?

Ravil: "Nisva bežala. Diplomirala sva nekaj let pred razpadom, ujela zadnji vlak, potem pa sva delala v Državnem cirkusu v Moskvi. Imeli smo klovnovsko gledališče. Potem je prišla huda inflacija in nismo več mogli vzdrževati prostorov. Zagrabila naju je pustolovska žilica, šla sva malo pogledat svet in zablodila v Slovenijo."

Saj klovnovski poklic je povezan z nomadstvom?

Nataša: "Seveda, odhod za naju ni bil strašna odločitev, precej normalno je bilo iti na pot. Ampak najina prva tujina je bila pred tem Irska, kamor so naju povabili v klovnovsko-cirkuško gledališče."

Kakšna je razlika med klovnovskim in cirkuškim gledališčem?

Nataša: "Obstajajo tudi klovni, ki ne znajo žonglirati, a so tudi smešni in odlični. Prihajava iz cirkusa in veččino, trik, jemljeva kot nekaj, kar najino govorico razširi, popestri."

Pionirstvo je tragično

Kaj je sploh osnovna definicija klovna?

Ravil: "Definicije so različne, za nekatere je brezspolno bitje, za druge filozof, poet, celo žival, norec. Neulovljiv pojem je. V bistvu je lep čudak. Lahko je intelektualec ali ne, grob in nežen ..."

Nataša: "Vsekakor je klov živ, tukaj in zdaj prisoten, odziva se na vse."

Klišejsko predstavo o klovnu kot

nekom z rdečim nosom, prevelikimi čevlji, lasuljo vidva presegega?

Ravil: "Pokvarila naju je izobrazba." (smeh)

Nataša: "Pred kratkim sem prišla iz Francije z velikega festivala Fokus Cirque v Toulousu. Počutila sem se, kot bi prišla domov v svoje gledališče, ki ga poznam od nekdaj. V Evropi nastaja šele zdaj. Če bi vse to videl naš profesor, ki je pred tremi desetletji poskusil to ustvariti, a ni imel sredstev v Rusiji, sem pomislila. Zaradi stereotipov in tabujev tega ni bilo, a danes bi se razjokal. Tragedija, če človek tako prehitava čas. Pionirstvo je tragično."

Kako sta sodelovala v kulturni, nagradni predstavi Silence, silence, silence Vita Tauferja?

Nataša: "V kleti Mladinskega gledališča sva molče vadila gesto iz Cirkusa Buffeto. Vito Taufer pa je med vajo Silence hodil mimo. In očitno sva ga navdihnili. Najprej naju je povabil, da bi igralca Uroša Mačka naučila zelo počasi hoditi po odru. Potem je Vito predlagal, da bi še sama kaj naredila v predstavi. Vedno je bilo tako, da so naju na koncu režiserji povabili. Tako je bilo tudi v prvi predstavi Eduarda Milerja Klovni, kamor naju je povabil, da gledališke igralce učiva klovnovstva. In sva prišla naenkrat v predstavo. 180-krat smo jo igrali. Pred dvajsetimi leti so bili srečni časi. Karkoli si je denimo Vito zamislil, je Ravil naredil. Pa če si je zamislil, da bi pel Dona Carlosa in vozil z monociklom po vrvi, se je zares zgodilo."

V operi ste marsikaj zanimivega počeli, tudi s Tauferjem?

Ravil: "Enega pevca sem najprej naučil voziti z monociklom. Tudi patente sem delal in trike, to je moja druga stroka."

V zadnjem oratoriju Antikrist ste bili zadolženi za protetiko.

Ravil: "Režejo se noge, roke, glave, kri šprica. In to so patenti. Zelo v kratkem času znam definirati, kaj bo funkcioniralo in kaj ne, kaj je varno in kaj nevarno. Zavedam se meja dramskega igralca, kje se začne kaskaderstvo. V predstavi Sluga dveh gospodov so povabili svetovalca za commedio del'arte iz Italije. Mojster za to specifiko igre je

bil le tri dni, potem sva midva nadaljevala z ekipo. Za naju, ki prihajava tudi iz pantomimskih vod, je bilo zelo zanimivo. Odkrila sva, da je dramska igra specifična, a nekateri potrebujejo veliko časa za gibalne vaje. Občudujem dramskega igralca, ki po prvem branju reče 'ta tekst je slab.'

Od vaju so se mnogi učili o klovnovstvu in še marsičem, česar pri nas na akademiji nihče ne uči.

Nataša: "Marsikje po svetu je v gledaliških akademijah to integralni del študija, tako je v Franciji, Nemčiji, v Rusiji pa ne več, zelo konservativni so. Njim je to strašna avantgarda."

Ravil: "Ne gre za snobizem, ampak za močno tradicijo Stanislavskega, Čehova. Čeprav danes tudi v Moskvi na festivalu Čehova denimo vidite vse; od LePaga do Tatija. Čeprav Rusi na gibalno gledališče še vedno gledajo kot na nekaj čudnega izza oceana."

Klovna ne moreš režirati

V lutkovnem gledališču sta že delala?

Ravil: "V Ljubljani sva sodelovala v nekaj lutkovnih projektih, kjer je bilo malo klovnovstva in logike giba, a samostojnega projekta, kot je ta v Mariboru, še nisva imela. V GOMlu v Ljubljani sva začela delati Danila Harmsa Cirkus Šardam, ki je imel nesrečno usodo. Bilo je na vrat na nos, morda sama še nisva bila pripravljena, a predstavo sva naredila, bila je zelo zanimiva, a za vodstvo je bila sporna. Predstava ni šla v promet. Tekst je zelo nenavaden in še vedno sva absolutno prepričana, da je za otroke. Harmsa gledališče za odrasle sploh ni zanimalo, zanj nima prihodnosti. Otroke pa lahko potegneš v igro. S to predstavo sva poskušala eksperimentirati, narediti iz igralcev klovne, a nam žal ni povsem uspelo. Analizirala sva, zakaj je tako težko v gledališču delati klovnovske predstave, in sklenila, da bova poslej delala dramske predstave s klovni, ki jih bova povabila v predstavo. Specifična klovna je nekaj drugega, klovna ne moreš režirati, odzove se sicer, a deluje drugače."

Pred leti sta ustvarila odrski eksperiment s klovni. Kako se je izteklo?

Nataša: "Ustanovila sva Laboratorij smeha, kjer sva vzgojila nekaj klovnov in igralcev. Poskušala sva iz klovna narediti igralca. Ne igraš ti lika, ampak tvoj klovni živi v tej vlogi. Lik je treba začitati fizično in psihično."

Ravil: "Lep eksperiment je bil, ko sva naredila predstavo Ultimativna tragedija po Shakespearju. Dve deli sva vzela za osnovo, Kralja Leara in Ha-

mleta. Tema je bila generacijska, od sinov do staršev. Povabila sva nekaj svojih nekdanjih sošolcev. Aleksej Mironov, ki živi v Berlinu, predtem pa je delal v Cirque du Soleil, a je od tam zbežal, je prišel v Ljubljano. Cilj je bil, da naredimo predstavo, potem pa lahko tudi kak drug profi klovni vskoči na predstavo. Klovni lahko nadomesti klovna, to sva poskusila - in trikrat smo zamenjali ekipo. Eksperiment je bil zanimiv."

Nataša: "Pogoj je, da je klovni zares zelo dober in izkušen. Škoda, da smo morali ta eksperiment ustaviti. Nekaj časa sva bila v slovenskem gledališču kot odrezana od profesionalnih poti, ni bilo komunikacije. Ko sva bila v tujini, sva ugotovila, da sva spet nekoliko pred časom. To ne govorim iz ponosa, a tako je, ko vidim, kako delajo veliki režiserji, kako vidijo Shakespearja skozi klovna ali Čehova na cirkuški način."

Ravil: "Danes je tak čas, da klovni bežijo iz cirkusa na gledališki oder."

Iščemo logiko znotraj alogičnosti

Ko sta sprejela mariborsko povabilo, kako sta se spoprijela z novo hišo z vsem potencialom, ki ga ima?

Ravil: "Poslali so nama tekst Boruta Gombača in našli smo se."

Nataša: "Za EPK 2012 sva pripravila projekt za festival **Klovnbu** in takrat sva prvič videla to hišo. Neverjetna je, koliko možnosti ponuja. Ravil je napisal tekst za klovnovsko lutkovno predstavo za Maribor, a z glino. Pred tem so imeli že dva projekta z glino, zato so nama predlagali Psička."

Ravil: "Predstava je zmes senzoričnega gledališča, v njej so glasba, klovna, pantomima, bufscenografija, animacija. Nočem poustvarjati resničnosti, radi bi nekaj novega, odštekanega. Tehniki smo se zdeli sumljivi, pa sem pojasnil s terminom 'antiteater'. Harms je to počel, ves čas je razbijal kanone. Klovnovsko gledališče ali gledališče klovnov mora testirati svoje stvari pred publiko. Midva ne rušiva četrte stene, od začetka je sploh nimava. Publika je naš partner, stena je že zrušena, to je osnova v gledališču klovnov. Klovni mora biti v svojih gegih berljiv za tistega v prvi ali zadnji vrsti. Iščemo logiko znotraj alogičnosti."

Nataša, ste že bili Raviłova asistentka pri režiji?

Nataša: "Tega nisva zelo vajena. Poslanstvo asistentke sem zelo resno vzela, asistiram tam, kjer vem, da ne bo zmotilo Raviłove vizije. Če preseneti in razveseli mene, vem, da bo delovalo. Ker se rada gibljem, malo

bolj obremenjujem igralce s treningi, vajami."

Ravil: "Jaz sem tretje oko, Nataša pa četrto."

Sodelovanje z Janezom Burgerjem v filmu Circus Fantasticus je bilo za vas verjetno posebna izkušnja?

Ravil: "Res je čudovit režiser s fenomenalno intuicijo in zanimivo poetiko ter z redkim občutkom za humor. Burger je ta film delal sedem let, mnoge je zelo vznemiril."

Slovenija vama očitno ustreza, vama je okolje ponudilo dovolj izziva in priložnosti? Kaj pa stik z Rusijo?

Nataša: "Rada sva tukaj. Rusijo spremljava, a ne razumeva je več. Mentalno ne pripadava več tistemu prostoru. Privlačilo naju je, da sva na slovenskih odrih lahko poskušala marsikaj prvič, predlagala - in spodbujalo naju je, da sva naletela na odobravanje."

Ravil: "Slovenijo občudujeva od takrat, ko sva prišla, in še vedno jo - predvsem zaradi raznolikosti gledališča tukaj. Če pomislimo, da imamo za dva milijona ljudi tako bogastvo poetik. Fenomen je za tako majhen narod, da najdeš tukaj vse; od sodobnega teatra do klasične drame, opere, različnih senzoričnih gledališč. Razumem, da ima kaj takega Moskva, ki ima 13 milijonov ljudi in dva milijona potencialnih gledalcev. A scena ni tako raznolika kot v Sloveniji."

A tukaj tega ne cenimo preveč, sploh se ne zavedamo.

Ravil: "Res se ne zavedate. Lani je bil na festivalu **Klovnbu** direktor kastinga za klovne in igralce v cirkusu Du Soleil in si ogledal našo produkcijo. Osupel je in že dve leti so naš uradni sponzor, kar je v teh časih za nas ne le moralno, ampak materialno pomembno. Ta kolega iz velikega cirkuškega imperija je bil očaran, v šoku samo od raznolikosti ponudbe v Ljubljani. Sam je bil v desetih dneh v Mini teatru, Drami, MGL, Španskih borcih, na festivalu Mesto žensk ... Od kod vam toliko gledalcev, je začuden spraševal. Pa sva mu odgovorila, da sva prav zaradi tega ostala v Sloveniji."

Ce si je režiser zamislil, da bi pel Dona Carlota in vozil z monoklom po vrvi, se je zares zgodilo

Sultanova v filmu Janeza Burgerja Circus Fantasticus

Ravil Sultanov: "Jaz sem tretje oko, Nataša pa četrto."

Pesniški olimpijci v Bukovju

Zmagovalka 15. pesniške olimpijade, namenjene dijakom in študentom, je Urška Kramberger iz Dobrne. (Barbara Žvirc)

Zmagovalka 15. pesniške olimpijade, ki je minule dni potekala v dvorcu Bukovje v Dravogradu, je **Urška Kramberger** iz Dobrne. Na olimpijadi je sodelovalo 14 udeležencev, ki so prejeli knjižne nagrade in priznanja, zmagovalka po izboru **Davida Bedrača**, urednika in literarnega mentorja, pa je prejela 50 tiskanih fotorazglednic sponzorja fotografskega natečaja z natisnjenim verzom njene pesmi. Četrto leto zapored je hkrati s pesniško olimpijado potekala mlada pesniška olimpijada, na natečaj pa so prejeli 28 pesmic slovenskih osnovnošolcev. Nagrade natečaja v prvi kategoriji (učenci od 1. do 4. razreda) so prejeli: **Luka Šteh**, 4. razred (OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični), in **Julij Zupan**, 3. razred (OŠ Žirovnica), ki sta si delila prvo mesto, ter **Veronika Sreš**, 4. razred (OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični, tretje mesto). Nagrajenci druge kategorije (učenci od 5. do 9. razreda) pa so: **Izak Ban**, 8. razred (OŠ Srečka Kosovela, Sežana, prvo mesto), **Maja Strle**, 8. razred (OŠ Marije Vere, Kamnik, drugo mesto), in **Ajda Stegne**, 7. razred (OŠ Partizanska bolnišnica Jesen Tinje, tretje mesto). Med desetimi fotografijami, prispelimi na fotonatečaj na temo fotopoezija za dijake in študente, je strokovna komisija za najboljšo izbrala fotografijo **Mateja Strmčnika** iz Dravograda (z naslovom Poezija življenja). Drugo mesto fotonatečaja je prejela fotografija Moja pesem je moj obraz avtorice **Janine Ulbl** iz Maribora, tretje pa Ljubezensko pismo **Luke Kotnika** iz Kotelj. Pesniška olimpijada je projekt, zastavljen s pomočjo nosilke **Barbare Žvirc**, Kluba koroških študentov (KKŠ), **JSKD** OI Dravograd in Zveze kulturnih društev Dravograd. Namenjen je dijakom in študentom ter zasnovan na dvodnevni pesniških delavnicah, literarnem nastopu, druženju, spoznavanju in kaljenju najboljših avtorjev s priznanimi in uveljavljenimi pesniki. (p1t)